

„Slovenki“ in Slovenkam za novo leto !

Poslavlja se od starega leta, poklonimo mu jeden dolg pogled, ki bo segal nazaj do njegovega začetka . . . Če se v nas Slovencih ločita dva znanca, izrokujeta se in običajno so pri slovesu poslednje besede : „Pozabi, kar je bilo med nama neprijetnega!“ Dobro, pozabimo i me Slovenke, kar nam je leto 1897. prineslo slabega, kajti samo jedno dobro — to je naše glasilo „Slovenka“ — ki smo prejele od njega, je tako važno, znamenito in imenitno za nas, da če bi nam tudi usoda minolega leta ne bi bila naklonila nič družega, nego samo ta dar, zadoščal bi in nas bogato odškodoval na vseh drugih nezdodah ! . . .

Sedaj pa k tebi, vrla „Slovenka“ ! Borno detešce si bilo ob svojem začetku ! Stala je sicer ob tvojej zibki imenitna hčerka majke Slave, ki je materinski skrbela za tvoj obstanek in razvoj, a čestokrat se dogaja najskrbnejši materi, da jokaje sloni nad zibko svojega deteta, ker ne ve, ali bo kaj iz njega ali nič. Znanci in znanke hodijo zdaleka gledat in odhajajo tolažé jo nezaupno in z glavo kimovaje, češ, iz te moke bo težko kaj kruha. Drugi spet prihajajo in tolažijo po lastni izkušnji, mené : „Poskusi to in ono, morebiti bode možno ! Sicer je dete slabo, a negovanje in skrb delata čuda !“ Tretji pa pomagajo in navdušujejo mater z besedo in dejanjem.

Ravno tako je imela tvoja urednica, draga „Slovenka“, troje prijateljev, ki so delali tako, kakor sem zgoraj omenila. To pa še ni vse ! Vsaka dobra reč ima svoje sovražnike in tako si jih imela i ti „Slovenka“ ! Sosebno nekateri moški so javkali :

„Kaj pa je tebe treba bilo“,
Dete mlado, dete . . . „ljubo“ ? . . .

Vsaka zavedna Slovenka pa je dejala :
„Al' te je treba bilo al' ne“,
Vendar naročim takoj se na te ! . . .

Dà, dà, a vsaka ni bila tako zavedna. Joj, cele knjige bi se dale napisati o odgovorih in celo razžaljivih opombah, koje smo morale požirati agitatorice za te „Slovenka“ ! Tukaj le nekaj drastičnih, kajti če me razžali kedo kot privatno osebo, ne prime se me, a če me razžali kedo kot zastopnico narodovih idej, tega ne zabim nikoli !

Neka gospodičina mi je torej rekla : „Kaj na „Slovenko“ naj se naročim ? Koliko pa stane ?“ „Tri gold. na leto. Glej, če shraniš vsak dan samo jeden krajcar — tega si človek nevedoma tehko odtrga — boš imela kup pred letom gotov.“

Glej, sosebno za učiteljico je to malenkost. „In kakšen je bil odgovor ? . . . „Kaj meniš, da bi jaz dala tri gold. za list ? Za to svoto dobim že lepo bluzo“. Nisem izgubljala nobene besede več, a toliko

dična „Slovenka“, ne žaluj, da te gospodičine ni med tvojimi naročnicami, nič nisi izgubila na njej. Druga in žalibog spet učiteljica na Štajerskem se je odrezala: „Ah kaj, jaz se ne čutim obvezane, podpirati vsak nov slovenski list. Naročena sem na „Popotnika“, „Slov. svet“ (čudno!) in radi politike na ... „Tagespošto“, menim, da je to dovolj za mene“. Dobro, vsak človek ve kvaliteto in kvantiteto duševnega živeža za svoje potrebe!

Nekega slovenskega akademika sem vprašala ako je že čital „Slovenko“ in kaj mi je odgovoril na moje slovensko vprašanje? „Nein, muss so ein rechter Quark sein! Ich lese überhaupt nichts slovenisches!“ „Tepec“, sem si mislila v svojem svetem srdu prav brez rokavic in ga zaničevalno prezirala in maščevala sem se tudi pozneje. Kako, to pa ti „Slovenka“ sama veš, ker se je to zgodilo v tvojih cenjenih predalih.

Vzlic temu pa, da nisi imela toliko podpore kolikor je zaslužiš in kakor bi bilo treba, sosebno kar se tiče duševne podpore, katera večinoma sloni vsa na ramah tvoje urednice, oh in uredniško žrelo, videla sem je, kako je grozno nenasitno in čutila že celó, vzlic temu pa si se razvila v prvej vrsti na vso čast vrle tvoje urednice, v drugej vrsti na čast tvojih sotrudnic in sotrudnikov in sploh so lahko ponosne na tebe vse Slovenke prav za prav ves slovenski svet!

Razvijaj se naprej in budi po domovini okrog slovensko ženstvo! To pa je le možno, dokler ostaneš v rokah spretné urednice. Želimo urednici soglasno iz vsega srca za novo leto čvrstega zdravja in obljubimo jej, da jo hočemo resno podpirati z duševnim gradivom za prosep „Slovenke“!

Slovensko ženstvo, ti pa se zberi okoli „Slovenke“, podpiraj jo gmotno in duševno! Zavedajmo se ne samo svojih pravic, ampak izpolnjujmo i svoje dolžnosti!

Končno še nekaj gospodičinam učiteljicam! Urednica je naša tovarišica, večina sotrudnic so učiteljice ali bivše ali delujoče. Oklenite se „Slovenke“, katera bo rada sprejemala v svoje predale vaše želje in zagovarjala vaše težnje. V slogi je moč! Smo ženske, a smo ljulje! Naprej z združenimi močmi,

„Da vzredimo narod poštenjakov,

Narod vrlih mož! ...“

V imenu slovenskega ženstva: *Márica II.*

D samoti.

V samotni hiši kraj vasi
Sáma za sé živim,
In kakor v snu iz duše dna
Po svetu kópnim ...

O praznega življenja dneh
Bi pesnila na glas ...
Pa ne, pa ne, saj ljubeč moj
Pošilja pisma v vaš!

Vida